ERLEZAINTZA EKOIZPEN EKOLOGIKOAREN ZIURTAPENA NNPEKekin LORTZEKO ESKULIBURUA

Dokumentu honen xedea da erlezaintza-ekoizlearen ziurtagiria lortzeko jarraitu beharreko prozesuaren eta oinarrizko betebeharren berri ematea. Informazioa osatzeko, ekoizpen ekologikoaren araudia duzu eskura gure webgunean: www.cpaen.org.

Soil-soilik kontrolpean diren eta indarrean den ziurtapena duten nekazaritza eta elikadura ekoizpenek erabiltzen ahalko dituzte NNPEK kontseiluaren adostasun markak, bai eta “ekologikoa”, “biologikoa”, “organikoa” termino babestuak edo haien laburdurak ere.

NNPEK kontseiluak honako Eskuliburu hauek ditu eskura ziurtatu daitekeen jarduera bakoitzari buruzko informazioa emateko (gorriz, Eskuliburu hau bera da):

JARDUERAK	INFORMAZIO ESKULIBURUAK
Ekoizpena (ekoizpenak biltegiraturik edo ez, barne dira ekoizpen propioak eraldatu gabeko lanak).	
“Azpijarduera”: Begetala.	Ekoizpen Begetala (MAN001)
“Azpijarduera”: Animaliak (erlezaintza barne).	Abeltzaintza Ekoizpena: Ugaztunak (MAN002); **Abeltzaintza Ekoizpena: Erlezaintza** (MAN003); Abeltzaintza Ekoizpena: Hegaztiak (MAN008)
“Azpijarduera”: Akuikola.	Abeltzaintza Ekoizpen Akuikola (MAN004);
Elaborazioa edo Prestaketa (biltegiraturik edo ez, eraldakuntza da barne, bai eta bestelako lanak ere, hala nola hiltzea, ontziratzea, etiketatzea).	Elaborazioa (MAN005)
Inportazioa (Europar Batasuneko herrialdeetatik kanpo, biltegiraturik edo ez).	Inportazioa (MAN007)
Banaketa/Merkaturatzea (produktua biltegiraturik edo ez, barne dira produktuari lotutako transakzio ekonomikorik gabeko “merkaturatze” jarduerak)	Banaketa/Merkaturatzea (MAN006)

ALDERDI OROKORRAK

Erlezaintza ekoizpen ekologikoak animalien ongizatea eta gaitzen prebentzioa ditu oinarri, koloniak egokiro gobernatuz eta kolonia sendo eta erresistenteak lortuz.

Arrazak edo leinuak aukeratzean, kontuan hartu behar da animalien gaitasuna inguruneko baldintzetara egokitzeko, eta haien bizkortasuna eta gaitzei aurre egiteko erresistentzia ere; horren haritik, lehentasunez *Apis mellifera* espeziea erabiliko da, bai eta haren tokiko ekotipoak ere.

Erlauntzek eta erlezaintzan erabilitako materialek funtsean material naturalez eginak egon beharko dute.

NNPEKek ez du aholkularitza teknikoa egiten, ekoizpena kontrolatzeko eta ziurtatzeko ardura duen Kontrol Agintaritza baita.

Ez da zilegi erabiltzea genetikoki eraldatutako organismoak (GEO), ezta GEOetatik edo haien bidez lortutako produktuak ere.

Arauetan edo ziurtapen baldintzetan aldaketak direnean, NNPEKek jarriko ditu zure eskura www.cpaen.org webaren bidez eta, halaber, araudiaren bertsio finkatua eguneratuko du. Honako esteka honetan ikusten ahalko dituzu aldaketak eta bertsio eguneratuak: https://www.cpaen.org/es/normativa/reglamentos.

Zure ustiategian gertatzen diren aldaketa guztiak jakinarazi beharko dizkiozu NNPEK erakundeari, eta zure ekoizpen-unitateen deskribapena eguneratu, behar den bakoitzean (lursail berriei alta ematea, lursailei baja ematea, ekoizpenak biltegiratzeko instalazioak, etab.).

Prebentzio eta ardura neurriak hartu beharko dituzu arauek ezarritakoa betetzen dela bermatzeko eta baimendu gabeko produktu edo substantziekin izan litezkeen kutsadura arriskuak murrizteko.

Ematen dizkizun zerbitzuengatik urteko tasetan ezarritako zenbatekoak ordaindu beharko dizkiozu NNPEK erakundeari.

Kontrolak egiteko beharrezkotzat jotzen den dokumentazio guztia jarri beharko duzu NNPEKen eskura eta, era berean, zure ustiategiko elementu guztietarako sarbidea eman beharko diezu auditoreei, lursailak, instalazioak eta beste ikuska ditzaten.

Sumatuz gero ekoiztutako edo jasotako produktu bat ez datorrela bat ekoizpen ekologikorako araudiarekin, kasuan kasuko produktua bereizi eta identifikatu beharko duzu, eta susmoa frogatu badaiteke, ez duzu produktu hori eko gisa (edo konbertsio gisa) merkaturatuko eta erabiliko, salbu susmoa baztertzen ahal baduzu; nolanahi ere, susmoa baztertzerik ez baduzu, NNPEK kontseiluari jakinarazi beharko diozu.

ERLAUNTZEN EGOERA

Erlauntzen kokalekuek nektar eta polen iturriak segurtatu beharko dituzte 3 km-ko erradioan, funtsean labore ekologikoz, basa landaretzaz edo ohiko laborez osatuak, baldin eta ingurumen eragin apaleko metodoekin soilik tratatu badira (nekazaritza- eta baso-lurren erabilera jasangarria eta ingurumenaren babesa). Era berean, behar besteko distantzia izan beharko dute erlezaintza produktuak kutsa ditzaketen edo erleen osasuna kaltetu dezaketen iturrietatik. Baldintza horiek malguagoak izaten ahalko dira, erlauntzak pausan daudenean (hotz handiko hilabeteak).

ALDI BEREKO EKOIZPEN EKOLOGIKOA ETA KONBENTZIONALA

Erlezaintza ustiategiak ekologikoak izan behar dira; ez da zilegi aldi bereko ekoizpena (hau da, ekologikoa eta ez-ekologikoa), salbuespenak salbuespen; adibidez nekazaritza ikerketarako edo hezkuntza ofizialerako ez bada, edo ugalketarako ez bada, betiere arauzko baldintzak betetzen badira.

KONBERTSIO ALDIAK

Erlezaintza produktuak ekoizpen metodo ekologikoari buruzko erreferentziekin saltzen ahalko dira, baldin eta ekoizpen ekologikoa arautzen duten arauak gutxienez urtebetez bete badira; bestela, ez. Ez da zilegi erlezaintza produktuak “konbertsioan diren” produktu gisa merkaturatzea. Behin konbertsio aldia iraganik, ez da zilegi izanen eztia ekologiko gisa ontziratzea eta etiketatzea kontrolpean ez dauden instalazioetan.

Konbertsio aldia zure jarduera jakinarazi eta ziurtapen eskaera egiten duzun unetik aurrera hasiko da zenbatzen; ez lehenago.

ARGIZARIA

Konbertsio aldian (lehen urtea), argizariaren ordez erlezaintza ekologikotik datorren argizaria erabiliko da. Konbertsio aldian, erle ez ekologikoaren eztia erabiltzen ahalko da, baldin eta erlezaintza ekologikoko eztirik eskura ez badago, operkuluetatik badator eta kutsadurarik ez badu.

Marko berrietako argizariak ekoizpen ekologikoko unitateetatik etorri beharko du.

JARDUNBIDE BAIMENDUAK ETA EZ-BAIMENDUAK

Honako jardunbide hauek dira zilegi:

- Kume arren ezabaketa, *Varroa destructor* espezieak eragindako infekzioa isolatzeko bitarteko gisa baizik ez.
- Erlauntzak urtero berritzea, ekoizpen ekologikoko unitate bateko erle erreginen eta erlemulkoaren % 20 erle erreginekin eta erlemulko ez ekologikoekin ordeztuz, baldin eta erle erreginak eta erlemulkoak kokatzen badira ekoizpen ekologikoko unitateetatik datozen abaraskak edo argizarizko laminak dituzten erlauntzetan (halakoetan, ez da konbertsio aldia aplikatuko).
- Erle-kolonien elikadura artifiziala, erlauntzen biziraupena arriskuan dagoenean baizik ez. Elikadura hori ezti ekologikoa, azukre ekologikoko xarabea, azukre ekologikoa edo polen ekologikoa emanez egiten ahalko da.
- Koloniak zatitzea edo erlemulko eta erlauntza ekologikoak erostea erlauntza handitzeko.
- Autonomia Erkidegoen arteko transhumantzia, aurrez NNPEKi jakinarazita erlauntzak lekualdatuko direla.

Honako jardunbide hauek ez dira zilegi:

- Erleak abarasketan suntsitzea, erlauntzeko produktuak biltzeari lotuko metodo gisa.
- Eztia biltzeko lanetan uxagarri kimiko sintetikoak erabiltzea.
- Eztia kumeak dituzten aberasketan biltzea.
- Mutilazioak, hala nola erle erreginen hegoen puntak moztea.
- Bilketaz abusatzea eta ezti eta polen erreserba gutxi uztea erlauntzetan ekoizpen urtaroaren amaieran.

TRATAMENDUAK ETA OSASUNA

Erlauntzetan honako aplikazio hauek egiten ahalko dira:

- Produktu naturalak, hala nola propolia, argizaria eta olio begetalak.
- Ekoizpen ekologikoan baimendutako errodentizidak (tranpetan bakarrik) eta plagizidak, markoak, erlauntzak eta abaraskak babesteko; bereziki, izurrietatik babesteko.
- Tratamendu fisikoak, hala nola lurruna edo zuzeneko sugarra, desinfekziorako.
- Azido formikoa, azido laktikoa, azido azetikoa eta azido oxalikoa, bai eta mentola, timola, eukaliptola edo kanforra ere, *Varroa destructor* espezieak eragindako infekzio-kasuetarako.

Beharrezkoa denean, prebentzio-neurriek eta baimendutako produktuek funtzionatzen ez badute, tratamenduak egiten ahalko dira sintesi kimikoko produktu alopatikoekin, betiere legeria orokorra betetzen badute. Kasu horietan, aldi horretan, tratatutako koloniak isolamendu-erlauntzetara lekualdatu beharko dira, eta argizari guztiaren ordez erlezaintza ekologikotik datorren argizaria jarri. Ondoren, kolonia horiei urtebeteko konbertsio aldia aplikatuko zaie.

Abeltzaintza lokalak, instalazioak eta tresnak garbitzeko eta desinfektatzeko, honako produktu hauek erabiltzen ahalko dira:

- Potasazko xaboia eta soda

- Ura eta lurruna
- Karea, kare bizia eta kare-esnea
- Sodio hipokloritoa (lixiba likidoa, adibidez)
- Soda kaustikoa eta potasa kaustikoa
- Hidrogeno peroxidoa
- Landareen esentzia naturalak
- Azido zitrikoa, perazetikoa, formikoa, laktikoa, oxalikoa eta azetikoa
- Alkohola
- Formaldehidoa
- Sodio karbonatoa

EKOIZPENEN MUGIMENDUAK ETA DERRIGORREZKO ERREGISTROAK

Beste unitate ekologiko batzuetara bidaltzen dituzun ezti edo erlemulko guztiak behar bezala identifikatu beharko dira, arauzko baldintzen arabera. Horretarako, agiri osagarriak aurkeztu beharko dira, eta horien kopia bat gorde eta beste bat eman beharko zaio hartzaileari. Albaranak edo fakturak agiri osagarritzat jotzen ahalko dira, derrigorrezkoa den informazioa jasotzen badute (NNPEK identifikazioa produktuaren ziurtapen-emaile gisa, "eko" produktuaren edo konbertsio bidean den produktuaren identifikazioa, produktuaren igorlearen eta hartzailearen identifikazioa, eta produktuaren trazabilitatea bermatzeko behar den informazio guztia).

Derrigorrezkoak diren erregistroak egin eta behar diren frogagiriak mantendu beharko dituzu araua betetzen dela bermatzeko. NNPEKek erregistro-ereduak jarriko ditu zure eskura, halakorik izan ezean erabil ditzazun. Derrigorrezko erregistroen artean daude elikaduraren erregistroak, albaitaritza tratamendu eta zaintzak, erlauntzen kokapena, egindako jarduketa-lanak eta erreklamazio-orriak. Erregistroak eguneraturik eta beterik izan beharko dituzu, haietan beharrezkoa den informazioarekin.

ZIURTAPENAREN PROZESUA eta ZIURTAPEN BETEBEHARRAK

Honatx ziurtapenaren prozesua:

1. Inskribatze-eskabidearen formulazioa aurkeztu behar da NNPEK kontseiluan, behar bezala betea eta sinatua, erantsi beharreko agiriekin batera. Galdetegia gure webgunean dago eskura: www.cpaen.org.
2. Ziurtapen Akordioaren sinadura. Aurrekontua prestatu eta helaraziko zaizu, eskaera egin denean indarrean diren tasen arabera. Ziurtapen eskabidea ez da betetzat eta onartutzat joko, Ziurtapen Akordioa sinatua aurkezten ez bada.
3. NNPEKek hasierako auditoretza eginen du zure eskabidea ebaluatzeko. Ebaluazioa aldekoa ez bada, zuzenketa-ekintzak hartu eta ezartzen ahalko dituzu zehazten den epean.
4. NNPEK kontseiluak zure eskabidearen aldeko edo kontrako ebazpena jakinaraziko dizu, behin Ziurtapen Batzordeak zure espedientea aztertu ondoren. Erabakia hartzeko epea gehienez 6 hilabetekoa izanen da, eskabidea betetzen duzunetik aurrera.
   - Kontrako ebazpena ematen bada, 6 hilabeteko epea izanen duzu behar diren zuzenketak egiteko, Batzordeak zure eskabidea berriz ere baloratu dezan. Epe horretan zuzenketarik egiten ez baduzu, ulertuko da ez diozula prozesuari segidarik eman nahi, eta espedientea itxiko da.
   - Aldeko ebazpena ematen bada, NNPEK kontseiluak ziurtagiria bidaliko dizu. Ziurtagiriak 24 hilabeteko indarraldia izanen du, aipatzen diren irismenetarako betiere.

Behin operadore ekologiko gisa inskribaturik, zure ziurtapenaren irismenaren zabalpena eskatzen ahalko duzu, horretarako NNPEKek bere webgunean eskura jarriko dizkizun galdetegiak erabiliz (www.cpaen.org). Irismen berria ziurtatzeko prozesua hasierako ziurtapenerako berbera izanen da.

Zure ziurtapen eskariek kontrako erabakia jasotzen badute, apelazio idatzia egiten ahalko duzu Alderdien Batzordean, 15 eguneko epean jakinarazpena jasotzen duzunetik aitzina. NNPEKek, zure apelazioa jaso izana adierazteaz gain, haren emaitzaren jakinarazpen idatzia eginen dizu. Hala ere, apelazioan bestelako dokumentazio teknikorik aurkezten baduzu, Ziurtapen Batzordeak berak ebatziko du, lehen erabakia hartzean eskura izan ez zuen dokumentazio berria delako. Ziurtapen Batzordeak apelazioa ebazten badu dokumentazio berria duelako, eta kontrako ebazpena bada, jakinaraziko zaizu oraindik ere baduzula Alderdien Batzordean apelazioa egiteko aukera.

NNPEKek, halaber, jakinarazten dizu kexak edo erreklamazioak egiten ahalko dituzula emandako zerbitzuagatik edota kontrol eta ziurtatze jarduerarekin zerikusia duten beste arrazoi batzuengatik. NNPEKek huraxe jaso izana adieraziko dizu eta hura bere prozedurekin bat kudeatzeko konpromisoa hartuko du, ekintza egokiak eginez eta dokumentatuz; emanen zaizun erantzun idatzian jakinaraziko zaizu zer ekintza egin litezkeen kasu bakoitzean.

Behin ziurtapena emanik, NNPEKek kontrol auditoretzak eginen ditu, arauek ezarritako maiztasun minimoarekin, eta arriskuen ebaluazioa zehaztuko du, ziurtapen akordioa mantentzen den bitartean eta Kontseiluan baja hartzen ez duzun bitartean. Kontrol bisualaz eta dokumentalaz gain, NNPEKek laginak hartzen ahalko ditu zure ustiategian. Analisiek araua urratu ahal izan dela adierazten badute, NNPEKek bigarren analisi bat (adituaren txostena) jasotzeko duzun eskubideaz informatu eta jakinaraziko dizu eta, baieztatzen bada, dagokion ikerketa eginen du.

NNPEKek jakinarazten dizu laginen analisiak laborategiei azpikontratatzen dizkiela. Hortaz, lagina hartzen bada, kontrol-auditoretzan bertan kontra egiten ahalko diozu lagin hori laborategi jakin batek edo batzuek aztertzeari, eta auditoreari zure jarrera justifikatu beharko diozu.

Kontrolen emaitzen arabera, NNPEKek urtero berrituko du zure ziurtapena, edo ziurtapena kendu edo bertan behera utziko du, dela orokorrean, dela ekoizpen sorta edo elementu zehatzetan.

Zuzenketa/konponketa ekintzak egin beharko dituzu zure jarduera ziurtatuan atzematen diren urraketak moldatzeko, kasu bakoitzerako ezartzen diren epeen barnean. Urraketa horiek moldatzen ez badira, NNPEKek jakinaraziko dizu zer ekintza egin eta hilabeteko epea izanen duzu moldatu ahal izateko. Urraketen arabera, hona hemen zer neurri har daitezkeen:

- Operadoreak zuzenketa-plan bat aurkeztea.
- Ziurtapena kentzea ekoizpen sorta bati edota unitateko elementuei (kalifikazioa kentzea lursailei edo animaliei), edo erreferentzia ziurtatuei.
- Aurreko neurri batzuk edo antzeko batzuk batera.
- Ziurtagiria bertan behera uztea (ekoizpen metodo ekologikoari dagozkion terminoen erabilera debekatzea epealdi jakin baterako).
- Ziurtagiria kentzea (operadorearen baja).

Neurriak ezarriko dira, urratu den betebeharraren garrantziaren arabera, eta jarduera irregularren eitearekin eta inguruabar zehatzekin. Haien berri ematean, NNPEKek jakinaraziko dizu apelazioa egiteko eskubidea duzula.

Ziurtagiria bertan behera uzten bada, neurri hori jakinarazten denetik 6 hilabete baino gehiago igarotzen badira hura eragin duten arrazoiei konponbiderik eman gabe, operadoreari baja ematen ahalko zaio. Operadoreari baja ematea erabakitzen bada, ezin izanen da berriro operadore gisa alta eman 12 hilabeteko epean.

NNPEK kontseiluarekin sinatzen duzun ziurtapen-akordioak bi alderdien eskubideak, betebeharrak eta erantzukizunak jasoko ditu. Hala eskatuz gero, NNPEKek zure eskubideak, betebeharrak eta konpromisoak jarriko ditu zure eskura, bai eta NNPEKen konpromisoak eta erantzukizunak ere.

Indarrean diren tasen, kontsulten edo argibideen berri izateko, jarri gurekin harremanetan 948-178332 telefonoan.

Kontrol eta Ziurtatze Saila
CPAEN-NNPEK